

Projekt

z dnia 9 stycznia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY TARNOWO PODGÓRNE**

z dnia 21 stycznia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień w Gminie Tarnowo Podgórne na lata 2025-
2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 41 ust. 1, ust.2 i ust.2a ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) oraz w związku z art. 10 ust. 1, 2, 2a i 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) Rada Gminy Tarnowo Podgórne uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień w Gminie Tarnowo Podgórne na lata 2025-2028”, który to program stanowi załącznik nr 1 będący integralną częścią niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr L/862/2022 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień w Gminie Tarnowo Podgórne na lata 2022-2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tarnowo Podgórne.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr ../../2025
Rady Gminy Tarnowo Podgórne
z dnia ... stycznia 2025 r.

**„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień w
Gminie Tarnowo Podgórne na lata 2025–2028”**

Sporządziła: Katarzyna Pawłowska – Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Spis treści

Wprowadzenie	3
Rozdział I Podstawa prawna	3
Rozdział II Charakterystyka Gminy Tarnowo Podgórne	4
Rozdział III Problem używania środków psychoaktywnych oraz zagrożenia behawioralne w Gminie Tarnowo Podgórne.....	5
Rozdział IV Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz współpraca z innymi jednostkami	9
Rozdział V Cele programu i planowane działania	15
Rozdział VI Finansowanie programu.....	20
Rozdział VII Sprawozdawczość.....	21
Rozdział VIII Zasady wynagradzania członków GKRPA w Tarnowie Podgórny.....	21

WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) nakładają na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek opracowania i uchwalenia gminnego programu w zakresie profilaktyki uzależnień.

Przygotowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień w Gminie Tarnowo Podgórne na lata 2025-2028 r., określa lokalną strategię w zakresie zarówno profilaktyki jak i redukcji szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych w społeczności lokalnej.

Program opracowano zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia (NPZ), który jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego wyznaczającym cel strategiczny i cele operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz zwiększenia liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenia społecznych nierówności w tym zakresie. Opiera się na współdziałaniu wielu podmiotów m.in. administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego, zakładów leczniczych, organizacji pozarządowych.

W Programie uwzględnione zostały również rekomendacje i priorytety dot. realizowania i finansowania gminnych programów wskazane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Celem Programu jest ograniczenie problemów wynikających z nadużywania substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych poprzez wdrażanie zintegrowanych działań profilaktycznych, wspieranie terapii oraz promowanie zdrowego stylu życia.

Rozdział I

PODSTAWA PRAWNA

Program został opracowany na podstawie:

- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);

- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1670 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 ze zm.);
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799 ze zm.);
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 2241);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

Rozdział II

CHARAKTERYSTYKA GMINY TARNOWO PODGÓRNE

Gmina Tarnowo Podgórne położona jest w województwie wielkopolskim, w bezpośrednim sąsiedztwie Poznania. Obszar gminy obejmuje zarówno tereny wiejskie, jak i podmiejskie, co wpływa na zróżnicowanie społeczne i ekonomiczne mieszkańców. Tarnowo Podgórne wyróżnia się dynamicznym rozwojem gospodarczym, m.in. dzięki działalności licznych przedsiębiorstw oraz dobrej infrastrukturze komunikacyjnej.

Infrastruktura gminy obejmuje rozbudowaną sieć dróg lokalnych, z dobrym dostępem do dróg krajowych i autostrady A2. Na terenie gminy znajdują się także ścieżki rowerowe oraz komunikacja publiczna, zapewniająca połączenia z Poznaniem i okolicznymi miejscowościami. Gmina inwestuje w rozwój infrastruktury edukacyjnej, obejmującej

nowoczesne szkoły podstawowe, przedszkola oraz placówki ponadpodstawowe. Istotnym atutem jest również dostęp do infrastruktury sportowej, w tym hal sportowych, basenów oraz boisk wielofunkcyjnych, co wspiera aktywność fizyczną mieszkańców.

W gminie funkcjonują liczne instytucje kulturalne i społeczne, takie jak domy kultury, biblioteki oraz centra integracji obywatelskiej. Tarnowo Podgórne charakteryzuje się także wysokim poziomem rozwoju usług zdrowotnych, dzięki dostępowi do ośrodków zdrowia, specjalistycznych poradni oraz aptek. Ponadto gmina aktywnie rozwija tereny rekreacyjne, w tym parki i obszary zielone, co pozytywnie wpływa na jakość życia mieszkańców.

- Powierzchnia gminy wynosi około 101 km².
- Liczba mieszkańców: 30584 osób (stan na 02.01.2025 rok).
- Średnia gęstość zaludnienia: około 300 osób/km².
- Liczba sołectw: 16.
- Budżet gminy na 2025 rok wynosi ponad 404 milionów złotych.
- Tarnowo Podgórne cechuje jeden z najwyższych wskaźników przedsiębiorczości w regionie: działa tu ponad 6000 podmiotów gospodarczych.
- Stopa bezrobocia w gminie wynosi około 2%, co jest jednym z najniższych wskaźników w województwie wielkopolskim.

Rozdział III

PROBLEM UŻYWANIA ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH ORAZ ZAGROŻENIA BEHAVIORALNE W GMINIE TARNOWO PODGÓRNE

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień jest istotna z wielu powodów, mających bezpośredni wpływ na dobro mieszkańców gminy. Oto kilka powodów, dlaczego taki program jest ważny:

1. **Zdrowie publiczne:** Programy profilaktyczne pomagają w edukacji mieszkańców na temat szkodliwych skutków używania substancji psychoaktywnych, co przyczynia się do poprawy ogólnego zdrowia społeczności. Redukcja liczby osób uzależnionych przekłada się na zmniejszenie problemów zdrowotnych związanych z nadużywaniem substancji.
2. **Poprawa jakości życia:** Walka z alkoholizmem, narkomanią i innymi uzależnieniami przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy. Eliminacja problemów

związanych z uzależnieniem, takich jak przestępczość, bezrobocie czy rozpad rodzin, może znacząco poprawić sytuację społeczności lokalnej.

3. **Bezpieczeństwo publiczne:** Osoby uzależnione często są bardziej narażone na popełnianie przestępstw. Działania profilaktyczne zmierzające do ograniczenia problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych mogą przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa publicznego.
4. **Wsparcie dla osób uzależnionych i ich rodzin:** Programy profilaktyczne i interwencyjne pomagają w identyfikacji i wsparciu osób uzależnionych oraz ich rodzin. Oferowanie pomocy terapeutycznej, poradnictwa czy wsparcia społecznego może znacznie poprawić szanse na rehabilitację i reintegrację społeczną.
5. **Ochrona młodzieży:** Wdrażanie programów profilaktycznych skierowanych do młodzieży ma kluczowe znaczenie. Edukacja na temat skutków używania substancji psychoaktywnych może przyczynić się do zmniejszenia liczby przypadków nadużywania tych substancji wśród młodszych grup społecznych.
6. **Zmniejszenie kosztów społecznych:** Problemy związane z uzależnieniami generują znaczne koszty społeczne, takie jak koszty leczenia, interwencji policyjnych czy utraty produktywności. Skuteczna profilaktyka może przyczynić się do zmniejszenia tych kosztów, co korzystnie wpływa na budżet gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień jest kluczowym narzędziem w dbaniu o zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców Naszej Gminy. Działa na wielu płaszczyznach, mając na celu zarówno ochronę jednostek i rodzin, jak i wspieranie rozwoju społeczności lokalnej.

Program został opracowany na podstawie danych zawartych w następujących dokumentach:

- „Diagnoza lokalnych problemów społecznych w Gminie Tarnowo Podgórne” - badaniu poddano problemy społeczne dotyczące m.in. uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej. Badania zostały przeprowadzane na przełomie wrzesień - październik 2024 roku,
- „Diagnoza uzależnień młodzieży szkolnej w Gminie Tarnowo Podgórne” - głównym celem badania było zdiagnozowanie obszarów potencjalnych uzależnień dzieci i młodzieży od używania substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu, papierosów, papierosów elektronicznych, narkotyków, dopalaczy oraz częstości spożywania napojów energetyzujących Uzależnienia od mediów elektronicznych, cyberprzemocy oraz wstępne zdiagnozowanie zagadnień nomofobii W konsekwencji pytań

badawcze ogniskowały się wokół liczby dzieci i młodzieży, które miały doświadczenia z tego typu substancjami i zjawiskami oraz jakie mają opinie na temat ich używania w swoim środowisku. Badania zostały przeprowadzane na przełomie marzec - kwiecień 2023 roku.

Najważniejsze problemy społeczne wynikające z diagnozy:

Alkoholizm

- Spożywanie alkoholu jest powszechne w gminie, a ponad 30% dorosłych wskazuje na częstotliwość picia raz w tygodniu.
- Na pytanie „Czy kiedykolwiek w życiu? PIŁEŚ, PALIŁEŚ, PRÓBOWAŁEŚ” prawie połowa ankietowanych uczniów piła alkohol (w grupie uczniów szkół ponadpodstawowych to aż 71,4% uczniów).
- Uczniowie klas VII i VIII oraz szkół ponadpodstawowych często doświadczają inicjacji alkoholowej w wieku 13–16 lat (83% badanych).
- 52,5% uczniów po raz pierwszy zetknęło się z alkoholem w domach rodzinnych.
- 17,6% młodzieży miało pierwszy kontakt z alkoholem podczas wakacji.

Narkomania

- Marihuana i amfetamina to najczęściej używane substancje przez dorosłych i młodzież.
- 7,4% uczniów deklaroowało kontakt z narkotykami, głównie w wieku 14–16 lat.
- Badania wskazują na zwiększające się ryzyko uzależnień od substancji psychoaktywnych w grupach młodzieżowych.
- Najwięcej przypadków inicjacji narkotykowej odnotowano w miejscach publicznych, takich jak parki i ulice (35,8%).
- Marihuana i amfetamina to najczęściej używane substancje przez dorosłych i młodzież.
- 7,4% uczniów deklaroowało kontakt z narkotykami, głównie w wieku 14–16 lat.
- Internet staje się coraz częściej miejscem zakupu substancji psychoaktywnych.

Uzależnienia behawioralne

- Uzależnienie od Internetu i gier wideo dotyczy 33,6% młodzieży w stopniu problematycznym, z czego 9% wskazuje na objawy uzależnienia.
- Fonoholizm oraz kompulsywne korzystanie z mediów społecznościowych stanowią rosnące zagrożenie, zwłaszcza w grupie uczniów klas VII–VIII.
- 20% młodzieży deklaruje, że spędza ponad 6 godzin dziennie w Internecie.

Przemoc i cyberprzemoc

- 28% dorosłych zna osoby doświadczające przemocy w domu, a 51% młodzieży deklaruje doświadczenie cyberprzemocy.
- Najczęstsze formy przemocy to przemoc psychiczna, mobbing oraz groźby w Internecie.
- 43% młodzieży wskazuje na brak reakcji otoczenia na przypadki cyberprzemocy, co pogłębia problem izolacji i lęków społecznych.

Wnioski z diagnozy:

- 1) Dominuje problem inicjacji alkoholowej w środowisku rodzinnym i społecznym młodzieży.
- 2) Zwiększa się dostępność narkotyków i substancji psychoaktywnych w środowisku lokalnym.
- 3) Rosnąca cyfryzacja i uzależnienia behawioralne wymagają szczególnego uwzględnienia w programach profilaktycznych.
- 4) Wysoka liczba zgłaszanych przypadków przemocy i cyberprzemocy wskazuje na potrzebę wsparcia psychologicznego oraz edukacji społecznej dotyczącej reagowania na przemoc.

Na podstawie ogólnopolskich badań i raportów dotyczących uzależnień w Polsce:

- Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną. Średnie spożycie czystego alkoholu na mieszkańca wynosi 9,78 litra rocznie (dane PARPA);
- 3 miliony Polaków nadużywa alkoholu, a od 700 tysięcy do 900 tysięcy osób jest uzależnionych;
- W grupie młodzieży w wieku 15–16 lat 80% uczniów przyznaje się do spożywania alkoholu przynajmniej raz w życiu, z czego 46,7% spożywało go w ciągu ostatnich 30 dni (badania ESPAD 2019);
- Używanie narkotyków dotyczy głównie marihuany i haszyszu, które były najczęściej wskazywane przez młodzież w badaniach ESPAD (29% młodych dorosłych przyznało się do kontaktu z nimi);
- Problemатyczne korzystanie z Internetu (PUI) dotyczy 33,6% młodzieży, z czego 3,2% osiąga bardzo wysokie wskaźniki uzależnienia od Internetu;
- Hazard patologiczny w Polsce dotyczy około 27 tysięcy osób, przy czym mężczyźni i młodzi dorośli w wieku 18–34 lata są najbardziej zagrożeni;

- Uzależnienia behawioralne, takie jak fonoholizm i kompulsywne zakupy, dotyczą od 3% do 5% populacji, przy czym kobiety są bardziej narażone na kompulsywne zakupy, a mężczyźni na uzależnienie od gier komputerowych.

Rozdział IV

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

GKRPA w Gminie Tarnowo Podgórne jest kluczowym organem odpowiedzialnym za realizację i koordynację działań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja realizuje swoje zadania zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do głównych zadań GKRPA należą:

- Rozpatrywanie wniosków dotyczących osób wymagających interwencji i wsparcia w związku z uzależnieniami.
- Organizacja i nadzór nad działaniami profilaktycznymi w szkołach, przedszkolach oraz innych placówkach edukacyjnych.
- Współpraca z ośrodkami terapeutycznymi, świetlicami socjoterapeutycznymi oraz organizacjami pozarządowymi.
- Monitorowanie przestrzegania przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu, w tym zakazu sprzedaży osobom nieletnim.
- Wsparcie rodzin osób uzależnionych poprzez poradnictwo, organizację grup wsparcia oraz kierowanie na specjalistyczne terapie.

Współpraca z innymi jednostkami

W realizacji Gminnego Programu aktywnie uczestniczą różne jednostki i instytucje lokalne.

Kluczowe obszary współpracy:

1. Placówki oświatowe:

- Wdrażanie programów profilaktycznych, takich jak „Przyjaciele Zippiego” czy „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”.
- Organizacja warsztatów i spotkań edukacyjnych dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
- Prowadzenie diagnoz wśród dzieci i młodzieży pod kątem zagrożeń uzależnieniami.

2. Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS):

- Finansowanie i organizacja działalności świetlic socjoterapeutycznych.
- Wsparcie dla rodzin w kryzysie oraz osób dotkniętych przemocą domową.
- Realizacja szkoleń dla kadry pedagogicznej i pracowników OPS.

3. Organizacje pozarządowe:

- Realizacja projektów wspierających zdrowie psychiczne i profilaktykę uzależnień.
- Organizacja wydarzeń kulturalno-sportowych promujących zdrowy styl życia.
- Prowadzenie kampanii społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom.

4. Służby mundurowe:

- Kontrola przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.
- Udział w kampaniach edukacyjnych, takich jak „Trzeźwy Poranek”.
- Interwencje w przypadkach przemocy domowej.

5. Jednostki ochrony zdrowia:

- Zapewnienie specjalistycznej pomocy psychologicznej i terapeutycznej.
- Organizacja punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- Prowadzenie szkoleń dla pracowników ochrony zdrowia z zakresu rozpoznawania i interwencji w przypadkach uzależnień.

6. Instytucje kultury i sportu:

- Organizacja zajęć pozalekcyjnych i wydarzeń kulturalnych i sportowych jako alternatywy dla ryzykownych zachowań.
- Promowanie kampanii społecznych poprzez wydarzenia lokalne.

Efektywna współpraca tych jednostek gwarantuje kompleksowe podejście do problemów uzależnień i ich skutków społecznych, wzmacniając system wsparcia dla mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne.

Świetlice socjoterapeutyczne i opiekuńczo-wychowawcze:

Na terenie Gminy Tarnowo Podgórne funkcjonują 4 świetlice:

1. Świetlica socjoterapeutyczna w Lusowie
2. Świetlica socjoterapeutyczna w Tarnowie Podgórny
3. Świetlica socjoterapeutyczna w Ceradzu Kościelnym
4. Świetlica opiekuńczo-wychowawcza w Przeźmierowie

Działalność świetlic w całości finansowana jest ze środków pochodzących ze sprzedaży alkoholu tj. wynagrodzenie i szkolenie kadry, utrzymanie budynków, bieżące remonty, dożywianie dzieci, zakup wyposażenia, zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć, wycieczki dla dzieci, warsztaty dla dzieci itd.

Świetlica socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży zajmuje się dostarczaniem wsparcia psychospołecznego oraz prowadzeniem działań terapeutycznych, które mają na celu rozwijanie zdolności emocjonalnych, społecznych i interpersonalnych u uczestników. Poniżej przedstawiamy główne obszary działań naszych placówek:

1. **Rozwijanie umiejętności społecznych:** Świetlica socjoterapeutyczna stawia sobie za zadanie wspomagać dzieci i młodzież w rozwijaniu umiejętności komunikacyjnych, współpracy, rozwiązywania konfliktów oraz budowania pozytywnych relacji z rówieśnikami i dorosłymi.
2. **Wsparcie w radzeniu sobie z emocjami:** Poprzez różnorodne aktywności terapeutyczne, takie jak gry, sztuka czy zajęcia manualne, świetlica socjoterapeutyczna pomaga dzieciom i młodzieży w identyfikowaniu, wyrażaniu i radzeniu sobie z własnymi emocjami.
3. **Praca nad poczuciem własnej wartości:** Świetlica socjoterapeutyczna wspiera rozwój pozytywnego poczucia własnej wartości u uczestników, promując akceptację siebie, rozwijanie umiejętności i odkrywanie swoich mocnych stron.
4. **Eliminacja trudności w nauce i zachowaniu:** Placówka ta może oferować wsparcie dzieciom i młodzieży z trudnościami szkolnymi, problemami w nauce czy problemami zachowania poprzez dostosowane zajęcia edukacyjne i terapeutyczne.
5. **Aktywne metody pracy:** Działania w świetlicy socjoterapeutycznej często towarzyszą aktywne metody pracy, takie jak teatr, muzyka, ruch czy sztuka. Wspomagają one rozwój kreatywności, ekspresji oraz integrację społeczną.
6. **Tworzenie pozytywnego środowiska:** Świetlica stara się stworzyć atmosferę, w której dzieci i młodzież czują się bezpiecznie, akceptowane i zrozumiane. To miejsce, gdzie mogą dzielić się swoimi doświadczeniami, budować relacje i rozwijać się w sposób holistyczny.
7. **Współpraca z rodziną:** Świetlice socjoterapeutyczne często angażują także rodziny uczestników, oferując wsparcie i poradnictwo dla rodziców. Współpraca ta ma na celu zintegrowane podejście do wsparcia rozwoju dzieci.

Świetlica socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży stanowi ważne miejsce, gdzie dzieci mogą rozwijać swoje umiejętności społeczne, radzić sobie z trudnościami oraz budować silne fundamenty dla swojego rozwoju emocjonalnego i społecznego.

Działania służb mundurowych w zakresie Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Działania Straży Gminnej w 2023 roku w zakresie Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Liczba zrealizowanych interwencji - **46**

Osoby odwiezione na izbę wytrzeźwień lub do miejsca zamieszkania – **20**

Liczba nałożonych mandatów karnych – **9**

Liczba zastosowanych pouczeń – **5**

Liczba skierowanych wniosków o ukaranie - **2**

Liczba przeprowadzonych kontroli wytypowanych miejsc zagrożonych występowaniem wykroczeń związanych ze spożywaniem alkoholu/patroli prewencyjnych - **421**

Działania Straży Gminnej w 2024 roku (do dnia 16.12) w zakresie Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Liczba zrealizowanych interwencji - **37**

Osoby odwiezione na izbę wytrzeźwień lub do miejsca zamieszkania – **19**

Liczba nałożonych mandatów karnych – **3**

Liczba zastosowanych pouczeń - **0**

Liczba przeprowadzonych kontroli wytypowanych miejsc zagrożonych występowaniem wykroczeń związanych ze spożywaniem alkoholu/patroli prewencyjnych – **299**

Akcje z GKRPA – **Trzeźwy Poranek - 3**

Statystyki Komisariatu Policji w Tarnowie Podgórnym

Podejmowane działania przez Komisariat Policji	kwalifikacja	rok 2023	III kwartały 2024
Zakłócenie ładu lub porządku publicznego pod wpływem alkoholu	art. 51 § 2 Kodeksu Wykroczeń	1	0
P-ko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	ogółem	62	181
	w tym art. 43 ¹ ust.1	52	132
Przestępstwo – kierowanie w stanie nietrzeźwości lub środka działającego podobnie	178 a KK	57	55
Interwencje ogółem		3410	2488
doprowadzenia do wytrzeźwienia	ogółem	155	105
	Umieszczono w Izbie Wytrzeźwień	148	97
	Umieszczono w pomieszczeniach jednostki Policji	7	8
	do m. zamieszkania/przebywania		
	do podmiotu leczniczego		
	do innej placówki		
Liczba osób poddanych badaniu stanu trzeźwości		710	436

Rok	Przestępstwa narkotykowe			
	Województwo wielkopolskie		Powiat Poznań	
	stwierdzone	podejrzani	stwierdzone	podejrzani
2019	8682	-	1957	359
2020	6892	-	1116	333
2021	10475	-	1069	367
2022	8301	-	1118	312
2023	8056	-	1293	359
2024 III kw.	7583	2495	903	385

* brak opracowań dla terenów gminnych.

Przestępczość narkotykowa Komisariat Tarnowo Podgórne

	Rok 2023	Styczeń – wrzesień 2024
Wszczęte postępowania	19	9
Stwierdzono przestępstw	24	11
Przestępstwa wykryte	24	11
Sprawcy dorośli	21	7
Sprawcy nieletni	0	0

REALIZACJA BUDŻETU OD 2020:

ROK	WPŁYWY	WYDATKI	NIEWYKORZYSTANE ŚRODKI
2020			289.942,50
2021	1.303.773,12 + 289.942,50 (niewykorzystane środki z 2020) = 1.593.715,62	977.431,16	616.284,46
2022	1.801.967,30 + 616.284,46 (niewykorzystane środki z 2021) = 2.418.251,76	1.504.401,45	913.850,31
2023	1.744.127,11 + 913.850,31 (niewykorzystane środki z 2022) = 2.657.977,42	1.932.256,94	725.720,48
2024	2 528 707,47	---	---

Adresaci programu:

Gmina Tarnowo podgórne wg stanu na dzień 02.01.2025 liczy 30584 mieszkańców.

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy gminy Tarnowo Podgórne, a w szczególności dzieci i młodzież, rodzice, osoby „ryzykownie pijące” oraz osoby uzależnione i współuzależnione.

Główni realizatorzy i partnerzy programu:

Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przez wyznaczonego przez Wójta pełnomocnika lub Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W realizacji uczestniczą:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Świetlice socjoterapeutyczne i opiekuńczo- wychowawcze
3. Wydział Spraw Obywatelskich

4. Zespół Interdyscyplinarny w Tarnowie Podgórny
5. Komisariat Policji w Tarnowie Podgórny
6. Straż Gminną w Tarnowie Podgórny
7. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tarnowie Podgórny
8. Pałac Jankowice
9. Centrum Wsparcia Rodziny w Ceradzu Kościelnym (przewidywane rozpoczęcie działalności - 2026 r.)
10. Placówki oświatowe na terenie gminy
11. Organizacje pozarządowe
12. Parafie

Rozdział V

CELE PROGRAMU I PLANOWANE DZIAŁANIA

Celem strategicznym programu jest ograniczenie występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych oraz profilaktyka uzależnień behawioralnych

Cele szczegółowe programu:

Zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej poprzez:

- 1) koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach (przedszkola, szkoły, rodzina, środowiska rówieśnicze) oraz wzmacnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów przedszkolnych, szkolnych, rodzinnych i wychowawczych, rówieśniczych, liczba uczestników tych programów, liczba realizatorów;

- 2) doskonalenie metod i form oddziaływań profilaktycznych oraz stosowanie skutecznych strategii profilaktycznych- szkolenia rekomendowane (np. nauczyciele, wychowawcy świetlic, pracownicy OPS)

Wskaźniki: liczba realizatorów działań profilaktycznych, którzy podwyższyli swoje kwalifikacje, liczba programów zawierających nowe metody i formy oddziaływań.

Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń behawioralnych, poprzez:

- 1) dokonywanie systematycznej i ciągłej diagnozy stanu problemów alkoholowych na poziomie gminy i zapoznawanie z jej wynikami społeczności i decydentów.

Wskaźniki: liczba przeprowadzonych badań i diagnoz, liczba prezentacji wyników i liczba ich odbiorców;

- 2) edukowanie i informowanie, w tym edukacja publiczna na temat działania alkoholu, potrzeby zmiany stylu picia, społecznych uwarunkowań jego używania oraz edukacja specjalistyczna na temat problemów alkoholowych, zagrożeń behawioralnych i metod ich rozwiązywania skierowana do osób sprawujących funkcje publiczne, urzędników samorządowych, dziennikarzy, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, trenerów sportowych, działaczy organizacji pozarządowych.

Wskaźniki: liczba medialnych akcji informacyjnych, liczba zrealizowanych edukacyjnych programów profilaktycznych adresowanych do ogółu odbiorców, liczba uczestników, liczba spotkań edukacyjnych i szkoleń poszczególnych grup zawodowych;

- 3) promowanie zdrowego stylu życia, m.in. poprzez kampanie, festyny, imprezy dla mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży.

Wskaźniki: liczba kampanii, liczba imprez, liczba uczestników, liczba realizatorów;

Ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych, zwłaszcza wśród młodzieży, poprzez:

- 1) działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych szkoleń, liczba uczestników, liczba realizatorów szkoleń, liczba przeprowadzonych kontroli, wyniki otrzymane z porównania z wynikami poprzednich kontroli.

- 2) podejmowanie przez służby interwencji spowodowanych zakłócaniem porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe lub będące pod wpływem substancji psychoaktywnych, lub będących sprawcami przemocy.

Wskaźniki: liczba przeprowadzonych interwencji.

- 3) finansowanie płatnych patroli Policji tzw. antyalkoholowych w miejscach wytypowanych przez Gminę na podstawie stosownego porozumienia. Patrole obejmą w szczególności parki, place zabaw, tereny przy obiektach sportowych i szkołach, przystanki autobusowe, miejsca publiczne, tereny rekreacyjne (w tym plaże) itp.

Wskaźniki: liczba przeprowadzonych patroli. Liczba osób odwiezionych na izbę wytrzeźwień lub do miejsca zamieszkania. Liczba nałożonych mandatów karnych. Liczba zastosowanych pouczeń. Liczba skierowanych wniosków o ukaranie.

- 4) finansowanie monitoringu miejsc szczególnie związanych z sytuacjami ryzykownymi wynikającymi ze spożywania alkoholu.

Wskaźniki: liczba kamer/miejsc objętych monitoringiem.

Ograniczenie spożycia napojów alkoholowych przez mieszkańców Gminy Tarnowo

Podgórne poprzez:

- 1) realizację programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba uczestników;

- 2) zwiększenie skuteczności motywowania do podjęcia leczenia i utrzymania abstynencji przez osoby wobec których zostało wszczęte postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego

Wskaźniki: liczba rodzin borykających się z problemem alkoholowym objęta pracą socjalną, liczba wywiadów;

- 3) pracę z rodzicami i wychowawcami w kierunku przyjęcia przez nich efektywnych postaw profilaktycznych, opracowanie i wprowadzenie w życie skutecznych programów profilaktycznych proporcjonalnie do potrzeb i sytuacji rozwojowych, mających na celu podniesienie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży.

Wskaźniki: liczba programów, spotkań, warsztatów i nauczycielami, liczba uczestników, liczba realizatorów;

- 4) promowanie abstynencji i bezpiecznego sposobu używania napojów alkoholowych (bez nadużywania i upojenia), edukacja społeczna w zakresie skutków upijania się, programy profilaktyczne wśród dorosłych w każdym dostępnym środowiskach.

Wskaźniki: liczba przekazów edukacyjnych, liczba realizatorów, liczba odbiorców.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, zwłaszcza dla osób uzależnionych, poprzez:

- 1) udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej.

Wskaźniki: liczba przeprowadzonych konsultacji specjalistycznych, zajęć terapeutycznych, warsztatów, treningów, liczba ich uczestników, w tym liczba osób kończących terapię;

- 2) działania z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej adresowanej do dzieci i młodzieży oraz ich rodzin.

Wskaźniki: liczba osób uczestniczących w programach profilaktyki selektywnej i wskazującej, liczba programów integracyjnych.

Zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

- 1) prowadzenie programów i konsultacji edukacyjnych służących zwiększaniu kompetencji i umiejętności wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie i będących w sytuacjach kryzysowych.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba przeprowadzonych konsultacji, liczba osób, które wzięły udział w programach, liczba osób korzystających z konsultacji, liczba realizatorów programów, liczba osób przeprowadzających konsultacje;

- 2) zapewnienie konsultacji specjalistycznych, psychoterapii, pomocy prawnej rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i przemocy.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych konsultacji, form terapii, pomocy prawnej, liczba osób korzystających z tych form pomocy, liczba podmiotów współpracujących.

Poprawa współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz grupami wsparcia, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez:

- 1) udzielanie pomocy merytorycznej oraz organizacyjnej podmiotom realizującym zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień oraz wybranych zadań gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wskaźniki: liczba udzielonych porad, konsultacji, szkoleń, liczba uczestników, liczba realizatorów szkoleń, liczba podmiotów;

- 2) podejmowanie działań promujących instytucje i osoby pracujące na rzecz trzeźwości, rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy, wzbudzanie zainteresowania społecznego tą tematyką.

Wskaźniki: liczba działań promocyjnych, zasięg społecznego odbioru.

PLANOWANE DZIAŁANIA

- rozpatrywanie wniosków przez GKRPA w sprawie motywowania do podjęcia leczenia,
- kierowanie akt sprawy do Sądu Rodzinnego i na badanie przez biegłych sądowych,
- kierowanie do placówek leczenia uzależnienia od alkoholu,
- prowadzenie punktów informacyjno-konsultacyjnych - konsultacje w zakresie problemów alkoholowych, narkomanii, innych uzależnień oraz przemocy domowej,
- udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom z problemem alkoholowym, narkomanii, innych uzależnień oraz problemem przemocy domowej,

- organizowanie i prowadzenie na terenie szkół rekomendowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- realizacja i zakup innych niż rekomendowane programów z zakresu profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom,
- realizacja zajęć dla dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z emocjami i zachowaniami agresywnymi, budowania relacji interpersonalnych -przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy domowej i rówieśniczej,
- organizacja zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym/narkotykowym oraz osób niepełnosprawnych z podwójną diagnozą,
- realizacja warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie,
- zaopatrzenie w wydawnictwa dotyczące problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie (czasopisma, książki, plakaty, broszury) jednostek organizacyjnych gminy deklarujących pracę na rzecz prowadzenia profilaktyki antyalkoholowej,
- szkolenia dla służb zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej (pracownicy OPS, asystenci rodziny, ZI, GKRPA, kadra pedagogiczna, policjanci, strażnicy gminni, trzeźwiejący alkoholicy, kuratorzy, ochrona zdrowia),
- kontrola lokalnego handlu napojami alkoholowymi, zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- organizowanie szkoleń dla sprzedawców handlujących napojami alkoholowymi.
- finansowanie świetlic środowiskowych jako placówek wsparcia dziennego wspierających rodziców w wypełnianiu roli rodzicielskiej, poprzez pomoc w nauce i organizację zabaw w czasie wolnym szkolenia dla rodziców w zakresie wychowywania dzieci bez przemocy,
- wspieranie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- wspieranie imprez kulturalno-rozrywkowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży bez alkoholu,
- organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych, rekreacyjnych bez alkoholu dla rodzin -mieszkańców gminy,
- organizacja konkursów promujących zdrowy styl życia wolny od używek oraz spędzanie czasu w gronie rodzinnym,
- organizacja spotkań z rodzicami i nauczycielami na temat fonoholizmu i uzależnienia od gier komputerowych,

- współpraca z Policją, Prokuraturą i Sądem w sprawie przemocy domowej,
- tworzenie i dystrybucja broszur, ulotek oraz materiałów online na temat uzależnień i przemocy oraz poprzez zamieszczanie artykułów w lokalnej prasie,
- współpraca z lokalnymi mediami w celu nagłaśniania problematyki uzależnień,
- wspieranie lokalnych grup wsparcia działających przy świetlicach wiejskich i środowiskowych m.in. poprzez finansowanie wykładów i prelekcji dotyczących uzależnień, przemocy domowej, zdrowia psychicznego, podnoszenia kompetencji rodzicielskich itp.,
- współpraca ze stowarzyszeniami trzeźwościowymi i innymi wspólnotami o tym charakterze,
- wspieranie działań podejmowanych przez osoby fizyczne oraz instytucje i stowarzyszenia statutowo zajmujące się zagadnieniami z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień przez udzielanie wsparcia edukacyjnego i lokalowego, a także wspólne organizowanie imprez promujących zdrowy i trzeźwy styl życia,
- podejmowanie działań na rzecz edukowania mieszkańców gminy w zakresie negatywnych skutków spożywania alkoholu, w tym na temat Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD);
- współpraca z placówkami leczenia i terapii uzależnień w zakresie wymiany informacji, dofinansowania ponadstandardowych usług z zakresu profilaktyki uzależnień oraz terapii osób uzależnionych i współuzależnionych (w odniesieniu do mieszkańców gminy),

Rozdział VI

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program realizowany będzie w ramach środków finansowych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) oraz w ramach środków pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Rozdział VII

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Wójt sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie **do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.**

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2c ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, burmistrz sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Centrum informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Gminnego programu i przesyła ją do Centrum w terminie **do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy raport.**

Rozdział VIII

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługują następujące wynagrodzenia:

1. Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów na dany rok. W przypadku nieobecności na posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych potrąca się 5% za każdą nieobecność.
2. Zastępca Przewodniczącego oraz Sekretarz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów na dany rok. W przypadku nieobecności na posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych potrąca się 5% za każdą nieobecność.
3. Członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oprócz osób wskazanych w pkt 1 i 2, otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów na dany rok. W przypadku nieobecności na posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych potrąca się 5% za każdą nieobecność.

4. Z członkiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pełniącym dyżury w punkcie konsultacyjno – informacyjnym można zawrzeć umowę zlecenie. W takim przypadku nie pobiera on wynagrodzenia wskazanego w pkt 3.
5. Wynagrodzenie za przeprowadzenie wywiadu środowiskowego wynosi 4% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów na dany rok.
6. Wynagrodzenie za uczestnictwo w posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy diagnostyczno – pomocowej wynosi 2% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów na dany rok.
7. Wydatki z tytułu diet oraz zwrot kosztów przejazdu, noclegów oraz szkoleń członków komisji.

Uzasadnienie

Program na lata 2025–2028 wyznacza konkretne cele i narzędzia w walce z uzależnieniami i przemocą w Gminie Tarnowo Podgórne. Wdrażanie zaplanowanych działań wymaga zaangażowania całej społeczności lokalnej, wsparcia instytucji i skutecznej współpracy. Realizacja Programu przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz budowania świadomej i odpowiedzialnej społeczności.